האיר א) *מורה מתיר, והא דריש לקיש לאו בפירוש איתמר ב) *אלא מכללא איתמר *דתנן אין מביאין ג) מנחת בכורים ומנחת בהמה קודם לעומר, ד) (דבעינן ממשקה ישראל) ואם הביא פסול, קודם לשתי הלחם לא יביא ה) (משום דאיקרי בכורים) ואם הביא כשר ואמר רבי יצחק אמר ר"ל לא שנו אלא בארבעה עשר ובחמשה עשר אבל בששה עשר אם הביא כשר ו) (וקשיא לידהו כמחוסר זמן) אלמא קסבר האיר המורה מתיר. ורבא אמר מנחת העומר שקמצה שלא לשמה כשרה ושיריה נאכלין ואינה צריכה מנחת העומר אחרת להתירה *שאין מחשבה ז) מועלת אלא במי שראוי לעבודה, ובדבר הראוי לעבודה, ח) ובמקום הראוי לעבודה, ט) במי שראוי לעבודה לאפוקי כהן בעל מום ובדבר הראוי לעבודה לאפוקי מנחת העומר דלא חזיא דחדשה הוא, ובמקום הראוי לעבודה לאפוקי נפגם המזבח. *ת"ר כשהוא אומר "מן הבקר" למטה שאין ת"ל אלא להוציא את הטרפה והלא דין הוא: ומה בעל מום שמותרת להדיוט אסורה לגבוה, טריפה שאסורה להדיוט אינו דין שאסורה לגבוה, חלב ודם יוכיחו שאסורין להדיוט ומותרין לגבוה, מה לחלב ודם שכן באין מכלל היתר תאמר בטריפה שכולה אסורה י) (ולא תהא מותרת לגבוה) מליקה תוכיח שכולה איסור (ואסורה להדיוט) ומותרת לגבוה, מה למליקה שכן קדושתה אוסרתה (בשעת קדושתה למזבח היא נאסרה להדיוט דהיינו מליקתה אבל קודם לכן לא נאסרה להדיוט) מה שאין כן בטריפה שאין קדושתה אוסרתה, ואם השבתה, כשהוא אומר "מן הבקר" למטה שאין ת"ל להוציא את הטריפה יא) מה "אם השבתה"? (סי' רקיח מר ארא לששי"ה) אמר רב משום דאיכא למימר מנחת העומר תוכיח שאסורה להדיוט ומותרת לגבוה, מה למנחת העומר שכן מתרת חדש יב) בשביעית, יג) שביעית נמי שכן מתרת ספיחין בשביעית כר' עקיבא *דאמר ספיחין אסורים בשביעית, אמר ליה רב אחא בר יד) אבא לרב אשי: לרבי עקיבא נמי לפרוך מה למנחת העומר שכן מתרת טו) חדש בחוצה לארץ, ואפילו למ"ד חדש בחו"ל לאו דאורייתא שכן באה להתיר לאו שבתוכה א"ל רב אחא מדפתי לרבינא טז) א"ה טריפה נמי תקריב ותתיר לאו שבתוכה אלא פריך הכי מה למנחת העומר *שכן יז) מצותה בכך, ריש לקיש אמר משום דאיכא למימר {פטום הקטרת יוכיח שאסור להדיוט ומותר אלא} פטום הקטרת יוכיח שאסור להדיוט ומותר לגבוה, מה לפטום הקטרת שכן מצותו בכך! מר בריה דרבינא אמר משום דאיכא למימר שבת תוכיח שאסורה להדיוט ומותרת לגבוה, מה לשבת שכן הותרה מכללה אצל הדיוט במילה אמר מילה צורך הדיוט הוא, מילה מצוה היא! אלא מה לשבת שכן מצותה בכך, רב אדא בר אבא אמר משום דאיכא למימר כלאים תוכיח שאסורין להדיוט ומותרין לגבוה מה לכלאים שכן הותרו מכללן אצל הדיוט בציצית אמר ציצית צורך הדיוט היא, מצוה היא! אלא

מה

האיר המורה מתיר. וא"ת נהי דמתיר הלאו עשה מיהא איכא כדמוכח לקמן בפרק רבי ישמעאל (דף סח. ושם) דעד הביאכם את קרבן אלהיכם למטה" ומיהו קשיא בההיא שמעתא גופא דפריך מסקנת רבן יוחנן בן זכאי ואי ס"ד מטה משום מטה ליקו ולינגור מאי קשיא אמאי לא נגזור משום עשה אפילו באיסור הכנה דרבנן כדמוכח בפ"ק דביצה (דף ה:) תגזריק שמא יבנה בית המקדש לפיכך נראה דהיינו אלא מטה מן המובחר במצוה ואפילו עשה ליכא: **במי** שראוי לעבודה. דהא"פ עג) "שהכהן נפסל או המקיבו פסולין חוקן את דמו או שנכנס המזבח ס"ד דמהניא מחשבה לקובעו בפגול כדאמרינן נמי יוצא בסוף פירקין: **ובדבר** הראוי לעבודה. פירש בקונטרס כגון מנחת "חוטא לאפוקי מנחת העומר של שעורים דאינה ראויה אלא לעבודה זו בלבד וקשיא דא"כ מנחת קנאות לא תיפסל אלא לשמה ונראה לפרש דהכיב מנחת העומר דבר שאין ראוי לעבודה משום דאפילו לגבוה אסור להקריב חדש קודם העומר ולפירוש הקונטרס יש קצת לדחוק דבמנחת העומר דלא שייך ביה שינוי בעלים דהא ציבור היא ולא פסול בה (נמי) שינוי קדש כיון דלא הוי ראוי לעבודה ובקונטרס פירש השלחי מנחת עד) חוטא דחטאת קרייה רחמנא וכי תימא הרי עומר שעורין ראוי לעבודה גבי סוטה חדא דהתם קמח והכא גרש ועוד אין זה ראוי לעבודה דלברר שן אתיא: **שכן** קדושתה אוסרתה. פירוש שקדושתה גורמת לה להיות "חלוקה ואינה מותרת בשחיטה כשאר חולין: **כרבי** עקיבא דאמר ספיחים אסורין. פירש בקונטרס עה) לאחר הביעור וקשיא לר"ת דהא רבנן מודו דכלה לחיה שבשדה כלה לבהמתך שבבית ועוד דרבי עקיבא דריש לה בפ' מקום שנהגו (פסחים דף נא:) מקרא דהן לא נזרע ולא נאסוף[ן] ואפילו לאחר ביעור נפקא לן מלבהמתך ולחיה ועוד דבשעת העומר לא היה ביעור שאדרבה אז התבואה במילואה ואינה כלה לחיה שבשדה עד שנה ח' בימות החורף במרחשון וכפרק מקום שנהגו (נ"ז שם) פירשתי: **שכן** בא להתיר לאו שבתוכה. פירש בקונטרס שלא יעבור בה האוכל שירי העומר משום לאו דחדש עו) אלא משום שביעית והא תימה אם לא יתיר עומר איסור שביעית איקרי כאן ממשקה ישראל ועוד מאי קפריך טריפה נמי תיקרב עז) להתירם לאו שבתוכה שיאכלו הקרבן של טריפה והלא אינו מתיר איסור שביעית ולמה יתיר איסור [illegible] טריפה:

מה

ספיר מורס. ד"ע בניסן מסיר הסדם דכתיב (ויקרא כ) עד עלם ומתרגמינן עד בכרן ובכבן הייט מראית היום דכתיב (שמות כח) תרשיש שוהם ישפה "מתרגמינן כרום ימא שמראיתו דומה לים והאי דלאו הוריה נמי אכלין דמטה להמטין עד הבאת העומר כדפרכינן לריש לקיש בפ' רבי ישמעאל (לקמן ד' סח.) והא כתיב עד הביאכם ומתני למטה: אין מביאין יח) (מנחת ביכורים) ומנחת בהמה. הייט מנחת נסכים: קודם יט) לשתי הלחם לא יביא. דאמרינן בתורת כהנים קרבן ראשית שיהא ראשית לכל המנחות ומנין אף לביכורים ת"ל בכורי קציר חטים כ): ואם הביא כשר. טעמא מפרש בפ' ר' ישמעאל (נ"ז שם): כא) במי שראוי לעבודה. למעוטי אחד מן הפסולים: כב) ובדבר הראוי לעבודה. כגון מנחת חטין אבל מנחת העומר של שעורים כג) אינה ראויה אלא לעבודה זו בלבד להתיר ולא משום קרבן אתיא/אי משום מנחת סוטה כד) לאו ראויה היא דמנחת סוטה קמח ושל עומר גרש ועוד דלאו עבודה היא דלברר שן קאתיא והאי דפסלה מחשבה "במנחת קנאות משום דרחמנא קרייה חטאת: פגימת המזבח מהאי קרא נפקא חרבת עליו את שנותיך (שמות כ) בזמן שהוא שלם כתיב עליו סנו במשמע במסכת. זבחים בפרק קדשי קדשים (דף נט.) ואם פיגל בקומץ בשעת פגימת המזבח לאו פיגול הוא ואם יתקן המזבח בלאו היום יקטירנו: מן הבקר למטה. דאם עולה קרבנו מן הבקר, בקרא דלעיל ודריש "מן הבהמה" להוציא הרובע והנרבע "מן הבקר" להוציא הנעבד "ומן הצאן" להוציא את המוקצה, כשהוא אומר "מן הבקר" למטה ס': ושלא דין הוא. דטריפה לא תקרב ולמה לי קרא: מכלל היתר.[א]שכל שאר כה) הבהמות מותרות להדיוט: שכן קדושתה אוסרתה. בדבר שהוא קדוש לגבוה דהיינו מליקה בה נאסרת להדיוט אבל טריפה אינה קדושה משום טריפות והכתי קרא למה לי: כו) מה אם השבתה. הא איך מוליך מן הדין כז) שהם מותרות: מה למנחת העומר. שכן מרובה מצותה דמתרת חדש תאמר בטריפה כח): ספיחין אסורין. כט) קדושת שביעית נוהגת בה וחייבין בביעור משנה שעברה דהא כלה לחיה שבשדה הילך אין העומר מתירן ל) [ב](והא נתכבדו) סלן: ספיחין אסורים. לא)(מה הביעור ולהלך דיליף מהן לא נזרע ולא נאסף את תבואתנו "וכי תאמר שאין זורעים מהיכא אוספים לימד על הספיחים שהן אסורים וביעור לב) משתרד רביעה שנייה דהיינו לה כלה לחיה שבשדה כדתניא עד מתי נהנין ושורפין בתבן וקש של שביעית משתרד רביעה שניה במסכת תענית (דף ו) ועלך לרבי עקיבא איצטריכא קרא להוציא טריפה: ואפילו למ"ד. במסכת קדושין בסוף פ"ק (דף לח.): חדש בחו"ל לאו דאורייתא. ולא תקיב ליה היתר אפילו הכי יש בה רבותא דמתרת לאו שבתוכה לאו דלחם וקלי וכרמל לא תאכלו שבתוך מנחה עצמה מתרת אפי' לר' עקיבא שהם נאכלו שירים לא יעבור האוכלן משום חדש אלא משום שביעית תאמר בטריפה שאינה מתרת כלום ולמה לי קרא: פ"ל רב אחא כו'. דילמא להכי איצטריך קרא סד"א טריפה נמי תקרב כמנחת העומר להתיר לאו שבתוכה שהאוכלה לא יעבור משום "טריפה לא תאכל": שכן מצוה בכך. שאי אפשר להביא מן הישן, שאין חדש מותר בענין אחר תאמר בטריפה שאפשר להביא כשירה: נברא סוף. ומאי מותר לגבוה איכא: שבת מותרת לגבוה. להקריב תמידין ומוספין: שכן מצוה בכך. שאי אפשר להקריב תמידין ומוספין אלא בו ביום אבל טריפה אפשר בכשירה:

כלאים

◆

שיטה מקובצת

א) האיר המורה. גליון פי' דכתיב עד עצם עד ולא עד בכלל. הרנב"ה עיין רש"י לקמן דף ס"ח ע"א: והא דריש לקיש כו'. אמר מורי ראומילהא דלעיל קאי דמנחת העומר שנקמצה שלא לשמה כשירה והוא מיתי שפיר אבל אי אפשר לומר דקאי אברייתא דהאיר המורה מתיר דהוא לא הוה מיתי שפיר דאיכא למימר דטעמא משום דאין מחוסר זמן לבו ביום ולי נראה דע"כ בתמיה דה"ל משום דהאיר דטעמא דאין מחוסר זמן לבו ביום טעמא מריבא הוא. נראה לי ברוך: ב) אלא מכללא איתמר. דהיכא דקמצה שלא לשמה כשרה והשתא ע"כ כדמסיק לעיל משום טעמא דהאיר המורה מתיר אבל לא מייתי ראיה הכא דטעמא משום האיר המורה מתיר דילמא טעמא הוי משום דאין מחוסר זמן לבו ביום. תר"ח: ג) מנחות והבכורים. גליון. והבכורים שום פרי חדש קודם לשתי הלחם לא יביא למקדש מהרש"א) העומר במדינה. ושתי הלחם במקדש. הרנב"ה: ד) תיבות דבעינן ממשקה [illegible]

◆

שיטה מקובצת

יא) מאי אם: יב) בשביעית. עומר של שנת שביעית יוכיח שאין חדש ואין מתיר כלום ואסור להדיוט ומותר לגבוה. הרנב"ה: יג) תיבות שביעית נמי נמחק: שכן מתרת ספיחין בשביעית. ת"ה ודוחק שכן מתרת חדש בתבואות שהביאה שליש קודם ראש השנה: יד) בר אבא: טו) מתרת בשביעית חדש: טז) תיבות אי הכי בס"א אינו נמחק: יז) מצותה בכך עיין תוס' לקמן דף פ"ד ע"א: יח) מביאין מנחות והבכורים: יט) קודם לעומר. דעומר מתיר במדינה ושתי הלחם במקדש: כ) חטים. וכתיב וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה: כא) במי שראוי לעבודה. לאפוקי אם שחט ישראל או אחד מן הפסולין וחשב עליו לפגל לא פסלתו במחשבה. הרנב"ה גליון: כב) בדבר הראוי לעבודה כו' עד אתיא ואי משום מנחת סוטה לאו ראויה דלברר שן קא אתיא א"נ התם קמח והכא גרש והאי דפסלה מחשבה כו' נירסת רש"י של מהר"ש: כג) שעורים הוא: כד) סוטה. נוסחא אחרינא דאע"ג דאתיא שעורים אינה באה אלא קמח ומנחת העומר גרש [illegible]

שאם כ) חשב להקטיר קומץ על גבי מזבח פגום שסתמו בבול של מלח שלא לשמו לכשיתקן המזבח חוזר ומקטירו לשמו. הרנב"ה: ע) מתיבות במי שראוי לעבודה כו' עד לאפוקי נפגם המזבח נמחק: י) שכולה אסורה מליקה תוכיח שכולה אסורה ומותרת לגבוה מה למליקה שכן קדושתה אוסרתה ואם השבתה כו' והשאר נמחק:

לד) מנחת חוטא גליון ול"נ דלעיל אמרי' בשלמא מנחת חוטא כו'. תר"ח: לה) עיין בהשמטות בסוף המסכת: לו) עיין בהשמטות בסוף המסכת: לז) תיקרב להתיר: לח) טריפה. לכך צריך לפרש דמתרת לאו שבתוכה להתירה לאכול השירים מכל הכל מיהו קשה דהוי ליה למימר לארץ שבתוכה:

א) נ"ל דהעומר הי' מתיר חדש במדינה ושתי הלחם במקדש. ב) הייט נר"י מנחות דף ע דהם נפסל דהלא לשון מסוי מחשבה מעבודה לעבודה. ג) לכאורה נ"ל משנה שעברה ואולי כוונתו לגלל דאתחיק בפסחים נ"ב דהאוכלין נגררות עד תכלה ע"ש.

הגהות צ"ק (א) וכל שאר בהמות: [ב] נ"ל והא נתכבדו כלן וספיחים אסורים כו' והד"א: [ג] הי:

גליון הש"ס רש"י ד"ה ובדבר הראוי לעבודה כו' במנחת קנאות משום דרחמנא קרייה חטאת. תמוה לי הא מנחת קנאות לא איקרי כלל חטאת (ובתוספות סנהדרין דמאי מנחת חוטא חטאת [illegible]) ורק מנחת חוטא אקרי חטאת וגם בזה אין פסולו מצד כך אלא משום דבחוטאת וקנאות כתיב [illegible] כמבואר לעיל דף ד ע"א [illegible] במנחת קנאות דאיקרי חטאת [illegible]: